

čís. 5 a 9 lit. a) tr. ř. rozsudku právem vytýká, že nalézací soud vůbec opominul posouditi tento trestní případ též s hlediska přestupku podle čl. III, čís. 5 zákona čís. 142/1868 ř. z. ve znění § 42 zákona na ochr. rep. Obžalobu, podanou pro dolosní přečin podle § 14, čís. 3 zákona na ochr. rep., spáchaný rozšiřováním tiskopisu, jenž svým obsahem zakládá skutkovou podstatu uvedeného přečinu, je rozhodovací soud ve smyslu předpisů §§ 262 a 267 tr. ř. povinen posouditi též s hlediska pouhého opominutí podle čl. III, čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. z., jakmile po odpadnutí subjektivní složky skutkové podstaty zažalovaného přečinu, zlého úmyslu, potřebného k odsouzení pro přečin podle § 14, čís. 3 zákona na ochr. rep., zůstávají tu jako zbývající část zažalovaného činu takové skutečnosti, tvořící základ obžaloby, které ve svém celku napovídají tento kulposní delikt. Předpokladem ovšem je tu vždy, aby takové rozhodné skutečnosti byly již tvrzeny obžalobou, aby se tudíž obžaloba na nich zakládala (§ 262 tr. ř.), nebo že aspoň vyšly najevo v průběhu hlavního přelíčení. Poněvadž nalézací soud z trestního oznámení při hlavním přelíčení přečteného seznal, že u okresního úřadu nebylo požádáno o povolení vyvěsiti tiskopis (§ 23, odst. 2 tisk. zák.), bylo ve smyslu § 262 tr. ř. při řešení otázky, zda je na čin, jenž je základem obžaloby, v zákoně vypsán trest (§ 259, čís. 2 tr. ř.), úkolem soudu, aby vzal zřetel též na tuto okolnost, byť i v obžalobě netvrzenou, přes to však vyšlou najevo při hlavním přelíčení a napovídající ve spojení se skutečnostmi základ obžaloby tvořícími přestupek zanedbání povinné péče ve smyslu čl. III čís. 5 zákona čís. 142/1869 ř. z. (§ 42 zákona na ochr. rep.), a aby ji v případě jejího zjištění též se zřetelem na ostatní skutečnosti, tvořící základ obžaloby, správně zhodnotil. Poněvadž se tak nestalo, trpí rozsudek zmatkem neúplnosti ve smyslu § 281, čís. 5 tr. ř., a aniž bylo třeba obírat se též ostatními výtkami stížnosti, bylo jej za předpokladů § 5, odst. 2 zákona čís. 3/1878 ř. z. (§ 1 zákona čís. 56/1935 Sb. z. a n.) zrušiti již při neveřejné poradě a věc přikázati nyní příslušnému okresnímu soudu, aby o ní s hlediska uvedeného přestupku znovu jednal a rozhodl.

Pro úplnost se podotýká, že o činu by bylo sice uvažovati též s hlediska skutkové podstaty přestupku podle § 23 tisk. zákona; toho se však zmatečnou stížností státního zastupitelství nedomáhá a nelze se proto po této stránce věci dále obírat, což platí též pro další řízení v první stolici.

Čís. 5816.

Ke způsobilosti činu vzbuditi veřejné pohoršení (§ 516 tr. zák.) stačí, byl-li čin spáchan na místě ať veřejném či neveřejném, avšak snadno přístupném za okolností, že mohl býti snadno pozorován třetími osobami. Vyžaduje se však způsobilost konkrétního rázu, nestačí abstraktní možnost příchodu osoby třetí.

(Rozh. ze dne 9. února 1937, Zm II 21/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečnou stížností obžalovaného do rozsudku krajského soudu, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejné mravopoctnosti podle § 516

tr. z., napadený rozsudek zrušil v odsuzující části jako zmatečný a zprostil obžalovaného podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby, že dne 23. července 1936 v R. smilnými činy mravopochestnost a stydlivost urazil hrubě a způsobem vzbuzujícím veřejné pohoršení, čímž se prý dopustil přestupku proti veřejné mravopochestnosti podle § 516 tr. z.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, dovolávající se hmotněprávního důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., nelze upřítí oprávnění.

Rozsudek spatřuje přestupek podle § 516 tr. z. v tom, že obžalovaný, s nímž M. již dříve jednou dobrovolně souložila, povalil ji dne 23. července 1936 v poledne v jejím neuzamčeném chlévě, odkrýval ji a odhrnul jí sukně, aby s ní mohl souložit, při čemž k souloži nedošlo, poněvadž M. kladla odpor a obžalovaný proto od svého jednání upustil.

Rozsudek má za to, že čin byl způsobilý vzbuditi veřejné pohoršení, protože byl spáchán na místě snadno přístupném za okolností, že mohl snadno býti pozorován osobami třetími, byť i při výstupu samém nebyl nikdo třetí přítomen, neboť do neuzamčeného chléva mohl ve dne kdokoli z neuzamčeného dvora vstoupiti, čehož prý si obžalovaný, dobře obeznámený s místními poměry v domě M., byl také vědom.

Rozsudek je po stránce hmotněprávní na omylu.

Ke skutkové podstatě souzeného přestupku sice stačí, je-li jednání pachatelovo způsobilé dáti příčinu k veřejnému pohoršení, byť i tento účinek sám nenastal. Nalézací soud vyvozuje tuto způsobilost jen z místní a časové situace. Je mu přisvědčiti potud, že po stránce objektivní stačí, byl-li čin spáchán na místě ať veřejném či neveřejném, avšak snadno přístupném za okolností, že mohl snadno býti pozorován třetími osobami.

Již tento předpoklad tu však není. Co tu soud předpokládá, je toliko abstraktní možnost přístupu nějaké třetí osoby. Taková pouhá abstraktní možnost přístupu třetí osoby nestačí, uváží-li se, že způsobilost vzbuditi veřejné pohoršení není o sobě opodstatněna ani pouhou veřejností místa činu (rozh. čís. 316 Sb. n. s., Altmann I., str. 1014). Uvedená způsobilost musí býti rázu konkrétního (Miříčka, Trestní právo hmotné, str. 287). Že v souzeném případě byly skutečně opodstatněny takové okolnosti, podle nichž bylo objektivně počítati se vstoupením třetí osoby do chléva, nenaznačuje ani rozsudek, ani obsah spisů. Podle přečteného trestního oznámení seznala M. naopak, že o pomoc nevolala a že by se pomoci nebyla ani dovolala, jelikož mimo její dvě malé děti (které podle rozsudkových zjištění dlely tenkrát v kuchyni), nebyl nikdo doma a ježto domek stojí o samotě za vesnicí. Že tu byl důvod k předpokladu, že by děti přišly do chléva, rozsudek ani netvrdí.

Rozsudek nezjišťuje ani jinak, že čin byl objektivně spáchán za okolností, jež poukazovaly k tomu, že se o něm dozví větší počet lidí, nebo že se dostane do veřejnosti dodatečným vyprávěním. Rozsudek zjišťuje naopak, že M. již dříve jednou s obžalovaným dobrovolně souložila a že souzený případ udala — ostatně až po uplynutí celého týdne — četnictvu jen proto, že u ní po příběhu nastalo krvácení z rodidel, o němž se domní-

vala, že souvisí s uvedeným příběhem. Tím méně lze podle toho, co předsláno, tvrditi po stránce subjektivní, že obžalovaný za zjištěných okolností a na zjištěném místě věděl nebo počítal aspoň s možností, že bude při činu, k němuž ani nedošlo, přistižen, nebo že se o činu doví větší počet lidí.

Hledíc k těmto vývodům nelze popříti, že jest odsuzující rozsudek první stolice stížen zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., pročež bylo důvodné zmateční stížnosti vyhověti.

Čís. 5817.

Uplynula-li už pred oznámením činu, kvalifikovaného ako prestupok podľa § 41 tr. zák. prest., lehota § 17, odst. 1 zákona o ochrane cti pre podanie súkromnej žaloby, je vôbec a v ktoromkoľvek stadiu pokračovania zavedeného podľa § 41 tr. zák. prest. vylúčené, aby mohla byť s úspechom podaná žaloba i v smysle § 17, odst. 2 zákona o ochrane cti.

Rozhodnutie o útratách s hľadiska posledného odstavca § 442 tr. p.

(Rozh. zo dňa 9. februára 1937, Zm III 601, 602/36.)

N a j v y š š í s ú d preskúmal trestnú vec proti A., obžalovanému z prestupku urážky na cti, následkom opravného prostriedku generálnej prokuratúry pre zachovanie právnej jednotnosti a vyniesol tento rozsudok:

Opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednotnosti sa uznáva základným a vyslovuje sa, že pravoplatnými rozsudkami okresného súdu zo dňa 25. mája 1936 a krajského súdu zo dňa 29. septembra 1936 bol porušený zákon v ustanovení § 17, odst. 1 a 2 zákona zo dňa 28. júna 1933, čís. 108 Sb. z. a n.

Podľa § 442, posl. odst. tr. p. sa zrušujú uvedené rozsudky v celom rozsahu a obžalovaný A. sprostuje sa v smysle § 326, čís. 4 tr. p. obžaloby na neho pre prestupok urážky vznesenej. Náklady trestného pokračovania, vynímajúc tie, ktoré vznikly zastupovaním súkromnej obžaloby a obhajobou obvineného, hradí štátna pokladňa.

D ô v o d y:

Rozsudkom okresného súdu zo dňa 25. mája 1936 bol A. uznaný vinným prestupkom urážky podľa § 1 zákona o ochrane cti. Tohoto prestupku sa obžalovaný podľa rozsudku dopustil tým, že 28. januára 1936 vo vinohradoch u S. sa vysslovil voči M. »aj teba zastrelím« a tak mu vyhrážal zlým nakladaním. Obžalovaný a jeho obhájca ihneď ohlásili proti tomuto rozsudku odvolanie. Dôsledkom toho zaoberal sa vecou krajský súd ako súd odvolací, ktorý rozsudkom zo dňa 29. septembra 1936 potvrdil prvostupňový rozsudok. Tým bolo pokračovanie, hľadiac na ustanovenie § 556, odst. 2 tr. p., pravoplatne skončené.

O čine učinilo okresnému súdu oznámenie četníctvo, ktoré v konaní obžalovaného videlo prestupok nebezpečnej hrozby podľa § 41 prest. zák.